

Věc: Zpráva z pracovní cesty
Pracovník: Mgr. Lenka Kovaříková
Akce: **E-knihy v knihovnách**
Datum konání: 26. února 2018
Místo konání: Městská knihovny v Praze
Školitelka: Bc. Zuzana Hartmanová, vedoucí oddělení digitalizace

---

- e-knihy, e-book, ebook = digitální ekvivalent tištěné knihy/ každý digitální soubor s textovou informací??

HW

čtečky

- elektronický inkoust, pasivní displej
- Kindle Touch, Kindle KeyBoard, PocketBook, Nook, Jinke Hanlin, Bookeen apod.
- různé parametry (důležitá je rychlost otočení stránky, výdrž baterie)

tablety, mobilní telefony

- multifunkční zařízení, v barvě
- vyzařuje záření
- jsou drahé

SW

iBooks, Stanza (Apple), eReader, FBReader,...

Rozšíření e-knih

- nejvíce v Severní Americe > knížka za 2 dolary x u nás tištěná verze za 300, elektronická za 200

Dostupnost

výpůjčka x prodej

- u samotných nakladatelů bývá nejlevnější
- u knihkupců (e-shopy př. Kosmas, Martinus)
- Palmknihy
- Google Play
- E-reading.cz (výpůjčka na dobu určitou, 79 Kč/ 30 dní)
mají vlastní čtečky (eReading START2, 3 a 4 Touch Light)
- E-knihovny
e-knihovny.cz
digitalniknihovna.mlp.cz

E-publikování v MKP

- přejímání hotových e-knih > s minimálním záznamem
- tvorba e-knih – 1 za den
volná díla
díla žijících autorů + starší díla vázaná stále AP (uzavírají licenční smlouvy)
vlastní publikace
- z počátku pouze text bez doprovodných informací (předmluvy), nyní i s grafickými prvky
- kritérium výběru – použitelnost textu, volné dílo x dílo vázané AP (souhlas)

autora/nakladatele), atraktivita pro čtenáře)

- důsledná kontrola

- metadata: minimální záznam (Zákon o neperiodických publikacích (č. 37/1995 Sb.) = název, autor, rok vydání, ISBN pro každý formát, název a sídlo vydavatele

- zachovávají náležitosti tištěných dokumentů

obálka (tvoří, používají [pixabay](#), [Kramerius](#), [výtvarníci](#)), titulní stránka, info o autorských právech na třech místech v knize, tiráž, ISBN

- od roku 2011 mají vlastní řadu ISBN

Josef Hora Strom v květu

Edice E-knihovna
Redakce Jaroslava Bednářová

Vydala Městská knihovna v Praze
Mariánské nám. 1, 115 72 Praha 1

V MKP 1. vydání
Verze 1.0 z 28. 10. 2016

ISBN 978-80-7532-359-0 (pdf)

Znění tohoto textu vychází z díla [Pojmenovaná](#) tak, jak bylo vydáno v Praze Literárním salonem v roce 2010. Pro potřeby vydání Městské knihovny v Praze byl text redakčně zpracován.

§

Text díla (Ondřej Zajac: [Pojmenovaná](#)), publikovaného [Městskou knihovnou v Praze](#), je vázán autorskými právy a jeho použití je definováno [Autorským zákonem](#) č. 121/2000 Sb.

Vydání (obálka, upoutávka, citační stránka a grafická úprava), jehož autorem je Městská knihovna v Praze, podléhá licenci [Creative Commons Uveďte autora-Neužívajte dílo komerčně-Zachovejte licenci 3.0 Česko](#).

Verze 1.0 z XX. XX. 2017.

Cesta e-knih

- 4 pracovníci interní, 5 externích korektorů

- ediční plát (roční plán, tematické celky př. Čapek, [autorská práva](#) – pozor na předmluvy, [ilustrace](#) < [vyříznout](#))

- naskenování – 300 DPI (umí 600 DPI), planetární skenery včetně sw, bez úprav bez ořezu

- OCR, [abbyy finereader](#), program nejistý text modře podbarví, odstranění obrázků, licencovaných předmluv, zápatí, záhlaví

- očištění textu od chyb v již aplikovaných stylech, čištění textu od chyb [word](#)

+ [makra](#) ručně (zrušení odrážek, stylů, rozdělení slov, spojovníky/pomlčky

- kolace – kontrola elektronického textu vůči předloze + aplikace stylů,

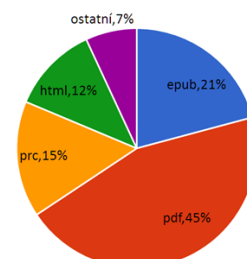
odstavců (mají různě zvolené styly př. Styl próza text, Styl próza dopis > kontrola člověkem,

- korektura - modernizují text př. Šalda

- redakce – kontrola, doplnění pozn. pod čarou, ilustrace

Formáty e-knih

Podíl formátů v r. 2017

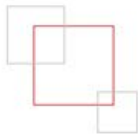

- převod do čtyř zvolených formátů: **pdf, html, epub, prc/mobi**
- kontrola – sazby, řádků, rozdělení slov, dodržování typografických pravidel (zarovnání do bloku, jedno znaky na konci řádků, pevné mezery (*makra*))
- katalogizace v MKP Koniáš
- zpřístupnění: v on-line katalogu, na tematických stránkách e-knihovny

Zabezpečení e-knih

- Sociální DRM (Digital Rights Management) – elektronický vodoznak, vystopování prvního majitele e-knihy
- Adobe DRM – Adobe ID a autorizace čtecího zařízení
- Amazon – vlastní DRM

Kniha byla zakoupena na serveru
Palmknihy.cz.

Kupující: Zuzana Vašíčková

Adresa: , , CZ

ID 1777-17407505253560308631-6330-3919

Upozorňujeme, že kniha je určena pouze pro
potřeby kupujícího.

```
<body>
  <p class="drm-copy">Kniha byla zakoupena na serveru Palmknihy.cz.<br />
  &nbsp;&nbsp;&nbsp;<br /></p>
  <p class="drm-name"><em>Kupující:</em> Marta Jílková</p>
  <p class="drm-address"><em>Adresa:</em> , , CZ</p>
  <p class="drm-transaction"><em>ID 1717-10322449756494953441-159730-3915</em><br />
  &nbsp;&nbsp;&nbsp;<br /></p>
  <p class="drm-copy"></p>
  <p class="drm-copy">Upozorňujeme, že kniha je určena pouze pro potřeby kupujícího.<br />
  Kniha jako celek ani žádná její část nesmí být volně šířena na internetu, ani jinak dále zveřejňována. V případě dalšího šíření neoprávně
  autorského zákona a trestního zákoníku.<br />
  Neoprávněným šířením knihy poškodíte rozvoj elektronických knih v České republice.</p>
  <p class="drm-copy">Tak nám, prosím, pomozte v rozvoji e-knih a chovejte se ke knize, k vydavatelům, k autorům a také k nám fěr.<br />
  &nbsp;&nbsp;&nbsp;<br /></p>
  <p class="drm-partial"></p>
</body>
</html>
```

Používají

Sada maker na úpravu digitalizovaných textů pro MS Word: <http://santiago.wz.cz>

Odkazy ke stažení

<https://calibre-ebook.com/download>

<https://github.com/Sigil-Ebook/Sigil/releases/>

<https://www.amazon.com/gp/feature.html?docId=1000765211>

Typografická pravidla v kostce:

http://blog.benes-michl.cz/data/blog/typographic_cheatsheet_1_1.pdf

ROI e-knih MKP: 2,43 Kč vs. 42,27 Kč (v rok zpracování, pak už jen udržitelnost a ochrana dat)

Zajímavosti

- možnost spolupráce pro ostatní knihovny - volná díla nabízejí zdarma dávkový odběr do katalogu kterékoliv knihovny > výpůjčky se načítají MKP
- mají nakoupené různé druhy čteček, tabletů, mobilů, na nichž testují výsledek
- Problémy se strojopisy, drahé
- Explorer při stažení balíku nelze otevřít
- dochází zdroje: DILIA vytváří novou smlouvu (drahá), spolupráce s novými autory